Molenlanden

Raadsvoorstel

Onderwerp	:	Shortlist zoeklocaties windenergie RES Alblasserwaard
Zaaknummer	:	1197782
Portefeuillehouder	:	Jan Lock
Publicatieniveau	:	Openbaar
Behandelend ambtenaar	:	Willem van Valen

Gevraagd Besluit

De gemeenteraad van Molenlanden besluit:

1. De shortlist van mogelijke zoeklocaties voor windenergie binnen de RES Alblasserwaard vast te stellen;
2. Het college op te dragen om vanuit deze shortlist, na afronding van de bewonersparticipatie en eventuele verdiepende onderzoeken, in Q2 2024 een voorstel voor definitieve zoeklocaties voor windenergie aan de raad ter vaststelling voor te leggen.

Inleiding

Raadsbesluit 28 november 2023

Op 28 november heeft uw raad in meerderheid een amendement op ons voorstel aangenomen. Hierbij heeft u ons opgedragen:
bij de Provincie te laten sonderen of er bestuurlijke en politieke bereidheid is om onze shortlistlocaties in de Provinciale Omgevingsvisie op te nemen. Bij deze consultatie ook de vraag meenemen of de Gedeputeerde Staten locatie Avelingen geschikt vindt voor windturbines en deze locatie daarmee op kaart 16 handhaaft of niet.

Reactie Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland

Na het raadsbesluit van 28 november hebben beide RES-gemeenten GS verzocht te reageren (bijlage 3) op de punten uit het amendement. GS heeft hierover op 19 december jongstleden besloten en ons daarover schriftelijk bericht. We hebben deze brief als bijlage 4 toegevoegd. Tevens is toegevoegd de brief die Gedeputeerde Staten aan Provinciale Staten hebben verzonden.

Gedeputeerde Staten geven aan te hebben ingestemd met het verder onderzoeken van de zes resterende voorgedragen windzoeklocaties. Daarnaast worden de locaties meegenomen in het PlanMER voor de herziening van het provinciale Omgevingsbeleid in 2025. Daarmee komen de locaties in potentie in aanmerking voor opname in het provinciale omgevingsbeleid. Gedeputeerde Staten benadrukken veel waarde te hechten aan het vervolgproces, waarin het verdiepende onderzoek per locatie en de uitgebreide participatie plaats vindt, zodat een goede

Gemeente Molenlanden • Postbus 5 • 2970 AA Bleskensgraaf
www.molenlanden.nl • info@molenlanden.nl • 088 75 15 000

afweging gemaakt kan worden welke locatie(s) daadwerkelijk de best geschikte is of zijn, voor opname in het provinciale omgevingsbeleid.

Ten aanzien van de locatie Avelingen wordt door Gedeputeerde Staten het volgende aangegeven:
Wij vinden de locatie Avelingen in potentie een schikte locatie voor windturbines, onder meer vanwege de nabije ligging aan de A15 en het bedrijventerrein, (gebruikers van energie). De onderzoeken uit de verkenning van 2022 bevestigen dit beeld. Daarom is deze locatie door ons aangedragen voor opname in de verordening en vervolgens in december 2022 vastgesteld door Provinciale Staten. Om uw vraag te beantwoorden of wij deze locatie zullen handhaven verwijzen wij u naar de bestuursovereenkomst mede door ons ondertekend op 16 februari 2023 waarin onder andere staat dat indien voldoende reële en haalbare alternatieven worden gevonden, Avelingen kan worden vervangen door een of meerdere andere locaties.

Met het vragen en ontvangen van een reactie van Gedeputeerde Staten hebben wij voldaan aan hetgeen u ons in het amendement heeft opgedragen en daarom leggen wij u opnieuw het raadsvoorstel, waarover u op 28 november hebt besloten, ter vaststelling voor.

Shortlist als tussenstap in vaststellen van nieuwe gemeentelijke zoeklocaties windenergie
Het vaststellen van deze shortlist met *mogelijke* zoeklocaties voor windenergie door beide gemeenteraden is een tussenstap op de langere besluitvormingsroute die nodig is om voor 2030 voldoende windenergie in de Alblasserwaard te kunnen realiseren.
Nota bene: het vaststellen van de shortlist leidt op dit moment dus *niet* tot de ontwikkeling van windparken op de voorgestelde shortlistlocaties. Het doel van de vaststelling van de shortlist is om *mogelijke* zoeklocaties vast te stellen door beide raden, zodat in Q1 2024 voor deze shortlistlocaties extra onderzoeken, bewonersparticipatie en (aanvullende) gesprekken met grondeigenaren en initiatiefnemers doorlopen kunnen worden. Op basis van de informatie uit Q1, wordt in Q2 2024 aan uw raden gevraagd om te besluiten welke shortlistlocaties u wilt vaststellen als *definitieve* nieuwe gemeentelijke zoeklocaties voor grootschalige windenergie. Na het gemeentelijk besluitvormingsproces moet de provincie vervolgens nog een besluitvormingsproces doorlopen om nieuwe zoekgebieden voor windenergie in de Alblasserwaard in de provinciale omgevingsverordening planologisch mogelijk te maken.

Na vaststelling van de shortlist van mogelijke nieuwe zoeklocaties voor windenergie wordt in Q1 2024 een participatieproces per locatie uitgevoerd. Het plan van aanpak voor deze locatiespecifieke participatie heeft u op 28 november jongstleden vastgesteld.

Eerdere besluiten

April 2021: raadsbesluit RES 1.0 Alblasserwaard
December 2022: collegebesluit ondertekening bestuursovereenkomst windenergie Alblasserwaard
25 mei 2023: raadsbesluit vaststellen uitgangspunten windverkenning en motie 2023-09 verkenning windenergie
28 november 2023: raadsbesluit shortlist en participatieplan met amendement en moties

Beoogd effect

Gemeente Molenlanden • Postbus 5 • 2970 AA Bleskensgraaf
www.molenlanden.nl • info@molenlanden.nl • 088 75 15 000

Invulling geven aan de doelstellingen en opgave van de RES Alblasserwaard.

Duidelijkheid creëren naar bewoners, bedrijven, grondeigenaren, initiatiefnemers, provincie Zuid-Holland, waterschap Rivierenland en overige stakeholders over welke mogelijke zoeklocaties door gemeenten Molenlanden en Gorinchem als kansrijk voor de ontwikkeling van windenergie worden gezien.

Argumenten

1.1. *De selectie van locaties op deze shortlist is het gevolg van een logisch en navolgbaar proces, waarin landelijke, provinciale en gemeentelijke kaders zijn gevolgd en de inzichten van burgers zijn meegewogen. De uitgangspunten van uw raden hebben als kader gefungeerd voor onze aanpak.*

Hieronder geven we u ter volledigheid een samenvatting van de doorlopen stappen:

De verkenning is dit voorjaar gestart met het vaststellen van een set aan gemeentelijke uitgangspunten voor de windverkenning door beide gemeenteraden. Deze uitgangspunten zijn als bijlage opgenomen bij dit voorstel.

Arcadis heeft opdracht gekregen om het gehele grondgebied van de RES Alblasserwaard technisch te onderzoeken. Het onderzoek is als bijlage toegevoegd aan dit voorstel. Dit onderzoek heeft geleid tot 'vlekkenkaarten' van technisch mogelijke zoekgebieden, met daarin bandbreedtes van het aantal grootschalige windturbines dat hierin geplaatst zou kunnen worden.

Kanttekeningen bij de onderzoeken zijn dat:
In de onderzoeken nog niet álle mogelijke beperkingen voor windenergie konden worden meegenomen. Bijvoorbeeld de effecten op defensieradar konden niet tijdig voor alle shortlistlocaties worden onderzocht (deze opdracht staat wel uit). Vanuit een provinciale plan-MER, naar verwachting uit te voeren in 2024, zouden nog extra milieu- of natuurbeperkingen kunnen blijken.
Voor onderwerpen waar op dit moment geen geldende landelijke regels voor zijn (met name geluidsdruk en/of afstand tot kwetsbare objecten, zoals woningen) moesten expertmatige aannames over nieuwe regelgeving en waar mogelijk bandbreedtes worden gehanteerd. Op het moment dat nieuwe landelijke regels van kracht worden, dan zullen op dat moment de effecten daarvan worden meegenomen in de verkenning. N.B.: de ontwerp-milieunormen voor wind op land die door de rijksoverheid zijn gepubliceerd op 12 oktober lijken, in eerste beoordeling, aan te sluiten bij de door Arcadis gehanteerde normen voor onze windverkenning (m.n. gehanteerde afstandsnorm en geluidsnorm).

Aan het einde van de zomer is een online bewonersenquête uitgezet onder inwoners van beide gemeenten, waarin hen is gevraagd welke uitgangspunten inwoners prioriteren bij het zoeken naar nieuwe windlocaties in de regio. Ruim 1.600 inwoners uit de regio hebben de enquête ingevuld en 160 inwoners vanuit buurgemeenten. De uitgangspunten die bewoners prioriteerden, zijn met extra gewicht meegenomen in de selectie en beschrijving van mogelijke zoekgebieden die in de nu voorliggende shortlist zijn opgenomen.

De provincie heeft de meest relevante beleidsmatige aandachtspunten voor windenergie binnen het grondgebied van Gorinchem en Molenlanden ingebracht in de windverkenning. Het

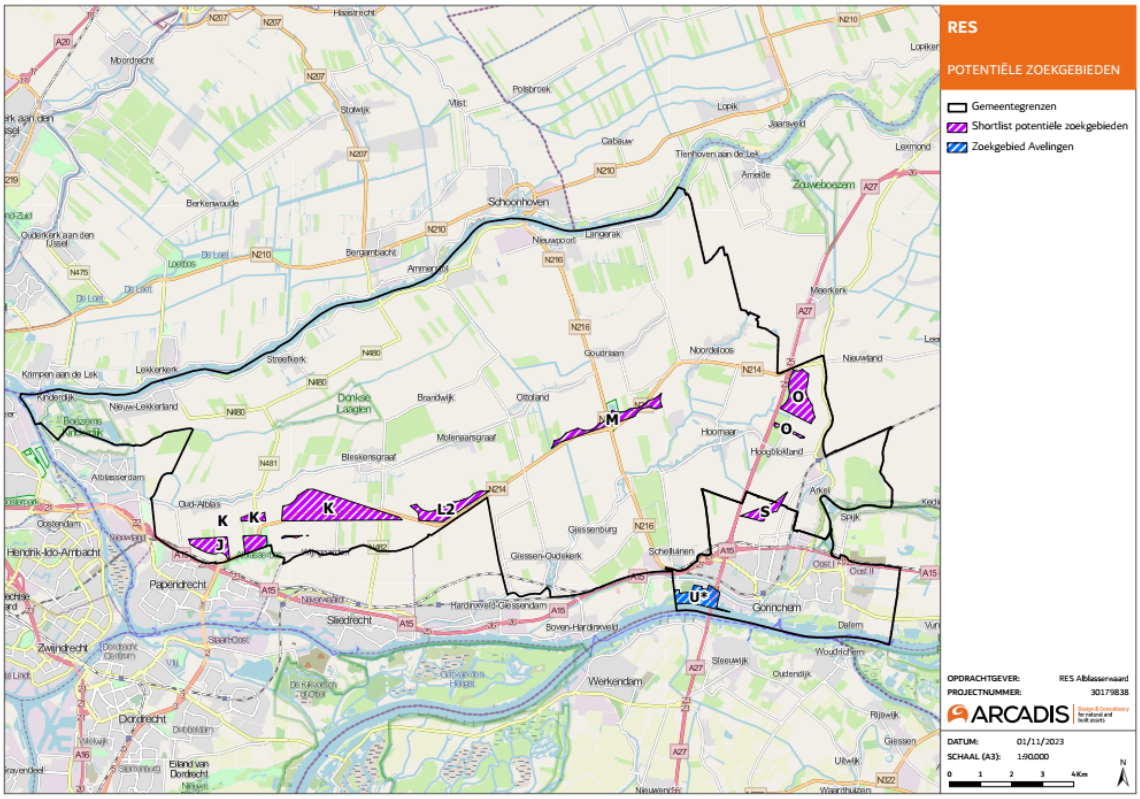
Gemeente Molenlanden • Postbus 5 • 2970 AA Bleskensgraaf
www.molenlanden.nl • info@molenlanden.nl • 088 75 15 000

provinciale beleid is zo meegewogen in de selectie en beschrijving van mogelijke zoekgebieden die in de shortlist zijn opgenomen.

Netbeheerder Stedin heeft ontwikkelingen in het hoog- en middenspanningsnetwerk in relatie gebracht tot de resultaten van de technische scan. Deze inzichten zijn meegewogen in de selectie en beschrijving van mogelijke zoekgebieden die in de shortlist zijn opgenomen. De recent afgekondigde netcongestie voor afname van stroom in een groot deel van de RES-regio Alblasserwaard heeft vooralsnog geen invloed op de aansluitbaarheid van nieuwe windparken, omdat dit invoeding van stroom op het net betreft. Er is nu geen sprake van congestie voor invoeding. Uiteraard houden wij en Stedin deze situatie scherp in de gaten.

In september zijn twee spreekuurdagen georganiseerd om in gesprek te komen met grondeigenaren en potentiële initiatiefnemers voor eventuele nieuwe windprojecten. We lieten grondeigenaren en initiatiefnemers hiervoor zelf het initiatief nemen. Er is met de gesprekspartners in deze vertrouwelijke gesprekken geen geografische informatie uit de technische scans of resultaten uit de bewonersenquête gedeeld, om zo voorkennis zoveel mogelijk te voorkomen. De gesprekken waren belangrijk om marktinformatie te vergaren die inzicht geeft in de praktische haalbaarheid van verschillende typen locaties en windparken. U vindt een veralgemeniseerd verslag van de resultaten van deze gesprekken in de bijlage.

De bovenstaande activiteiten hebben geleid tot een rijk palet aan informatie. Deze is ambtelijk en bestuurlijk verzameld, geordend, gewogen en verwerkt tot de voorliggende shortlist van mogelijke nieuwe windlocaties (en een plan voor de bewonersparticipatie rondom die locaties).

Gemeente Molenlanden • Postbus 5 • 2970 AA Bleskensgraaf
www.molenlanden.nl • info@molenlanden.nl • 088 75 15 000

Mogelijke zoeklocatie wind	Potentieel aantal turbines (indicatief)	Aantal MW (indicatief)	Aantal MWh (indicatief)	Aantal Terajoules (TJ)	Gemeente
J	6	36	113.400	408	Molenlanden
K	7	42	132.300	476	Molenlanden
L.2	4	24	75.600	272	Molenlanden
M	5 [1]	30	94.500	340	Molenlanden
O	3	18	56.700	204	Molenlanden
S	1-2 [2]	12	37.800	136	Gorinchem/Molenlanden

Ter vergelijking geven wij u ook de karakteristieken van locatie Avelingen:

U	4	24	75.600	272	Gorinchem

Bij het selecteren van de bovenstaande locaties en het laten afvallen van de andere technisch mogelijke locaties hebben we maximaal vastgehouden aan de uitgangspunten die in mei zijn vastgesteld door uw raden, motie M2023-09 verkenning windenergie, de prioritering daarvan door inwoners (middels de online enquête) en aan het omgevingsbeleid van de provincie Zuid-Holland. In de bijlage vindt u de detailkaartbeelden, nadere omschrijving en onderbouwing van de voorgestelde shortlistlocaties. En ook nadere uitleg waarom de andere technische kansrijke locaties niet zijn opgenomen op de shortlist. Een beschrijving van locatie Avelingen hebben we ook in deze bijlage opgenomen en langs dezelfde meetlat gelegd.

Uitvoering motie M2023-09

Op 25 mei jongstleden is bij het vaststellen van de uitgangspunten voor de windverkenning, motie M2023-09 verkenning windenergie aangenomen. Deze motie deed twee oproepen:

1. Bij het aan de raad voorleggen van reële alternatieven zoals verwoord in de bestuursovereenkomst, ook de afwegingen helder op te nemen waaruit blijkt dat het alternatief meer geschikt is dan locatie Avelingen.

Ad 1.
In mei hebben beide gemeenteraden de uitgangspunten voor de windverkenning vastgesteld. Dat is de meetlat waarlangs alle longlist locaties zijn gelegd, dus ook locatie U (Avelingen). Locatie Avelingen is eerder in het RES-proces nooit op deze manier vergelijkbaar gemaakt met andere mogelijke zoeklocaties. Voor de omschrijving van locatie Avelingen is geen nieuwe analyse gemaakt, maar is de informatie gebruikt die al voorhanden was. Vanuit de door u vastgestelde uitgangspunten is locatie U op twee punten kwetsbaar, te weten: erfgoed en landschap. Op het onderdeel erfgoed heeft u het volgende uitgangspunt vastgesteld:

[1] Nader onderzoek moet uitwijzen of een extra windmolen mogelijk is op deze windzoeklocatie, het eventueel extra opgesteld vermogen en extra elektriciteitsproductie van deze 6e molen is niet in de tabel opgenomen.
[2] Als uitbreiding van het reeds vergunde windpark Groote Haar.

Rekening houden met gemeentelijk, provinciaal en nationaal erfgoed (onder meer Kinderdijk, Nieuwpoort, Noordeloos, binnenstad Gorinchem en de historische linten) en de landschappelijke kwaliteit van het Groene Hart heeft de voorkeur, om de belevingswaarde zo min mogelijk aan te tasten.

Met de voorgestelde shortlist hebben de colleges hieraan invulling gegeven door ruime afstand te bewaren tot werelderfgoed Kinderdijk en Hollandse Waterlinie (vesting Gorinchem), en de historische kernen Nieuwpoort en Noordeloos. Daarnaast is de waarde van het cultuurlandschap Groene Hart meegewogen. Longlistlocaties op geringe afstand van ons erfgoed zijn mede hierom afgevallen. Avelingen ligt in de nabijheid van vesting Gorinchem (onderdeel UNESCO Werelderfgoed Hollandse Waterlinie).

De landschappelijke kwaliteit (openheid, cultuurlandschap, landschappelijke verbindingen) is ook meegewogen in de windverkenning. Om die reden zijn diverse technisch mogelijke locaties in het open landschap niet op de shortlist opgenomen, zoals bijvoorbeeld locaties E & F (nabij de Donkse Laagten), locatie N (ten noorden van Hoornaar), locatie P (ten noorden van Giessen-Oudekerk) en locatie T (ten oosten van Arkel en dichtbij het Lingegebied). In de eerdere verkenning naar locatie U (Avelingen) is geen onderzoek gedaan naar de impact op het landschap, daarom is hier in het afwegingendocument geen expliciete appreciatie over opgenomen, anders dan de ligging direct naast de Boven-Merwede en bedrijventerrein Avelingen. Wij merken op dat Avelingen weliswaar is gelegen nabij bedrijventerrein Avelingen, maar ook onderdeel is van een wijds en open rivierlandschap.

Daarnaast zijn er mogelijke complicerende factoren bij locatie Avelingen die zich niet voordoen op de voorgestelde shortlistlocaties. Die betreffen de ligging in een NNN-gebied en de nabijheid van de vaarweg in de Boven-Merwede. Deze twee kenmerken vragen beiden om aanvullend onderzoek, waarvan een positieve uitkomst bij beide onderwerpen nog niet zeker is.

2. Nieuwe locaties op het grondgebied van Molenlanden pas aan de raad voor te leggen als de potentiële windlocaties op het grondgebied van Gorinchem benut of ongeschikt blijken te zijn.

Ad 2.
De shortlist bevat één locatie op grondgebied van Gorinchem: locatie S (Gorinchem Noord). Deze locatie is al eerder wenselijk geacht door de gemeenteraad van Gorinchem wat heeft geresulteerd in een onherroepelijke vergunning voor twee windturbines (voor uitbreiding van de capaciteit van de twee windmolens vindt nog een procedure plaats bij de Raad van State).

De windverkenning heeft uitbreidingsmogelijkheden in kaart gebracht maar ook diverse beperkingen op de locatie. Locatie S is naar verwachting minder eenvoudig dan andere locaties op de shortlist. Desalniettemin spant het college van Gorinchem zich tot het uiterste in om op locatie S te komen tot de hoogst haalbare opbrengst. Ondanks de beperkingen is locatie S daarom wel in de shortlist opgenomen. De colleges van Molenlanden en Gorinchem zien het windbod namelijk als een gezamenlijke opgave.

Gemeente Molenlanden • Postbus 5 • 2970 AA Bleskensgraaf
www.molenlanden.nl • info@molenlanden.nl • 088 75 15 000

Vanwege de argumentatie onder punt 1 en de bestuursovereenkomst (RES-partners hebben ingestemd om te zoeken naar reële en haalbare alternatieven voor Avelingen) is locatie U niet in de shortlist opgenomen.

1.2. De shortlist is tot stand gekomen in nauwe samenwerking tussen beide gemeenten, de provincie en de overige betrokken overheden.

In het opstellen van de shortlist hebben beide gemeenten, de provincie en Stedin samengewerkt in een projectgroep windverkenning, als onderdeel van de RES-samenwerking. Ook RES-partner waterschap Rivierenland was betrokken, via de reguliere RES-overleggen.

Bestuurlijke afwegingen hebben plaatsgevonden in de Stuurgroep RES, waarin alle RES-partners met een bestuurder zitting hebben en daarnaast in de colleges van beide gemeenten. We zijn in consensus tussen de gemeenten en provincie tot het voorliggende voorstel gekomen.

De Rijksoverheid als medeondertekenaar van de bestuursovereenkomst is op de hoogte gehouden van het verkenningsproces, maar heeft inhoudelijk geen bijdrage geleverd of sturing gegeven, zoals ook was afgesproken na vaststelling van de bestuursovereenkomst in februari. Ze heeft alleen meegelezen op de omschrijving van locatie Avelingen.

De RES-gedeputeerde was nauw betrokken in het proces. Aan Provinciale Staten zijn alle raadsinformatiebrieven doorgestuurd die u over dit onderwerp hebt ontvangen. Ook dit raadsvoorstel wordt aan hen verzonden. In juridische zin moeten eventuele nieuwe zoekgebieden voor windparken uiteindelijk door Provinciale Staten worden vastgesteld in de provinciale verordening om tot daadwerkelijke ontwikkeling te kunnen komen. Daarom is de provincie vanaf de start nauw betrokken bij de procesvoering van de windverkenning en de inhoud van de shortlist.

1.3. *Met de brief van Gedeputeerde Staten voelen wij ons gesteund om door te gaan met het proces om te komen tot definitieve locaties medio 2024.*

Gedeputeerde Staten spreken in hun brief waardering uit voor onze inspanningen en proces van de windverkenning. Daarbij betuigen ze hun instemming met het verder onderzoeken van de shortlistlocaties en deze op te nemen in de planMER, waarmee ze aangeven dat de locatie in potentie beleid.

1.4. In de shortlist is weloverwogen een overmaat aan mogelijkheden voor plaatsing van windturbines in de regio opgenomen, zodat we eventuele belemmeringen kunnen opvangen die later in het verkennings- of besluitvormingsprocessen nog kunnen optreden.

We hebben de keuze gemaakt om in dit raadsvoorstel een overmaat aan mogelijke zoeklocaties in de shortlist op te nemen; dus meer locaties dan nodig om 6-10 nieuwe turbines te kunnen ontwikkelen die nodig zijn voor het RES-bod. Die keuze is gemaakt omdat er meerdere redenen zijn waarom shortlistlocaties in een later stadium nog kunnen afvallen:

- Er zouden belemmeringen kunnen blijken uit aanvullende inhoudelijke onderzoeken (denk bijvoorbeeld aan ecologie, archeologie, externe veiligheid of radar);
- Grondeigenaren zouden onwelwillend kunnen zijn; of initiatiefnemers niet te vinden voor specifieke shortlistlocaties;

Gemeente Molenlanden • Postbus 5 • 2970 AA Bleskensgraaf
www.molenlanden.nl • info@molenlanden.nl • 088 75 15 000

- Vanuit het participatieproces in Q1 2024 kunnen (nu nog) onbekende belemmeringen bij specifieke locaties voortkomen;
- De rijksoverheid zou – naar verwachting in 2025 – strengere landelijke nieuwe geluids- of afstandsnormen voor windturbines kunnen vaststellen dan nu de expertmatige verwachting is. Dat zou kunnen leiden tot beperking van de shortlistlocaties;

In de verkenning houden we er rekening mee dat er om bovenstaande redenen nog mogelijke zoeklocaties kunnen afvallen op weg naar de definitieve vaststelling van nieuwe windlocaties. En zelfs ná het vaststellen van definitieve zoeklocaties door de gemeenten (naar verwachting in Q2 2024) kunnen er nog omstandigheden optreden waardoor uiteindelijke vaststelling of ontwikkeling van deze locaties toch bemoeilijkt of zelfs onmogelijk wordt. Zo kunnen bijvoorbeeld (verplichte) milieueffectrapportages nog leiden tot aanvullende belemmeringen of afwegingen. De overmaat aan locaties op deze gemeentelijke shortlist is in dit stadium dus bedoeld om de realisatie van voldoende turbines in 2030 zo goed mogelijk te borgen.

1.5. In de selectie van locaties voor de shortlist hebben we bewoners invloed gegeven middels het houden van een online enquête. In de enquête konden bewoners de door de raden vastgestelde uitgangspunten prioriteren.

Een verslag van de resultaten van de online enquête vindt u in de bijlage. De voorkeur van bewoners was om in de selectie van locaties vooral rekening te houden met:

- Overlast beperken;
- Windturbines slim bij elkaar plaatsen;
- Windturbines dichtbij grote bedrijven;
- Windturbines dichtbij rijks-, provinciale of waterwegen;
- Natuur- en recreatiegebieden creëren, verbeteren of in stand houden.

Van de inwoners van de Alblasserwaard geeft iets minder dan de helft aan het liefst alle windturbines gegroepeerd op één locatie te zien. Een kwart geeft de voorkeur aan spreiding over twee of drie locaties en de rest heeft geen voorkeur of weet het niet. Vooral bedrijventerreinen en, in iets mindere mate, langs infrastructuur zoals wegen, dijken en rivieren worden vaak genoemd als goede typen locaties om windturbines te plaatsen.

1.5 Mogelijk benutten revenuen voor publieke belangen

Afhankelijk van de precieze context, de business case en gekozen (publieke) ontwikkelstrategie voor eventuele nieuwe windparken, kunnen (een deel van) de revenuen van nieuwe windparken worden benut voor het borgen van diverse publieke belangen. Te denken valt aan het bijdragen aan het verlichten van energiearmoede, bijdragen aan landschappelijke ingrepen, vullen van gebiedsfondsen et cetera.

2.1 Het toezeggen van een besluit in 2024 over definitieve zoeklocaties voor windenergie geeft duidelijkheid aan inwoners en bedrijven.

Dit verhoogt de transparantie in het participatieproces in Q1 2024.

Kanttekeningen

1.1. *U stelt nog geen definitieve nieuwe zoeklocaties vast.*

Het voorstel is om de definitieve gemeentelijke zoeklocaties in Q2 2024 aan u voor te leggen, na uitvoering van een participatieproces over de shortlistlocaties en eventuele aanvullende inhoudelijke onderzoeken, bijvoorbeeld wat betreft radar en/of ecologie. Op dit moment wordt uitgezocht of ook Provinciale Staten de definitieve nieuwe zoeklocaties dan al kunnen vaststellen.

1.2. Opname in provinciaal en gemeentelijk omgevingsbeleid moet nog gebeuren.
Eventuele nieuwe windmolenlocaties zullen na de vaststelling door de gemeenten en de provincie nog in het geldende omgevingsbeleid opgenomen moeten worden. Dat betreft in het bijzonder de provinciale omgevingsverordening en de gemeentelijke omgevingsvisie en/of aanpassing van het omgevingsplan. Deze aanpassingen van het omgevingsbeleid vergen nog eigenstandige procedures. Een plan-MER-onderzoek maakt verplicht onderdeel uit van deze procedures, net als terinzagelegging, bezwaar en beroep. Voor de uitwerking van hoogstwaarschijnlijk de meeste windzoeklocaties is een project-MER verplicht.

1.3. Nieuwe landelijke normen voor windturbines zijn nog niet in werking getreden.
Er liggen sinds 12 oktober 2023 nieuwe landelijke ontwerp-milieunormen ter inzage voor windturbines. Deze ontwerp-normen lijken, na een eerste beoordeling, aan te sluiten bij de gehanteerde milieunormen in de verkenning die door Arcadis en de RES-organisatie zijn gehanteerd. We weten nog niet wat de definitieve landelijke milieunormen worden en wanneer deze van kracht zullen zijn, maar wel dat dit op z'n vroegst pas in 2025 zal zijn. Nieuwe windparken in de Alblasserwaard zullen aan deze nieuwe landelijke normen moeten voldoen, nadat deze zijn vastgesteld.

1.4. Risico op netcongestie voor invoeding.
Op dit moment is voor een deel van de Alblasserwaard netcongestie voor stroomafname aangekondigd. Dit heeft geen gevolgen voor de mogelijkheden om duurzaam opgewekte stroom van windparken op het net in te voeden. Er zijn ook geen signalen dat er op dit moment risico op congestie voor invoeding bestaat. Echter, deze situatie zou in de verdere toekomst, als realisatie van de windparken naderbij komt, anders kunnen zijn.

1.5. Voorbereiden op mogelijke extra vraag vanuit Rijksoverheid is noodzakelijk
In het concept Nationaal Plan Energiesysteem dat onlangs door de minister van EZK is gepresenteerd wordt aangekondigd dat er extra grootschalige opwekking van duurzame energie op land nodig zal zijn na 2030 om de Nederlandse klimaatdoelen te realiseren. Het is nog niet duidelijk of dit weer via de RES-systematiek zal gebeuren. Met de definitieve zoeklocaties, kan de regio alvast voorsorteren op een eventuele extra vraag aan de RES-regio's.

2.1 Het gestelde bij kanttekening 1.1-1.5 is ook voor dit besluitpunt van toepassing.

2.2 De uiteindelijk vastgestelde definitieve locaties zouden kunnen interfereren met andere ruimtelijke ambities.
Denk bijvoorbeeld aan woningbouw, het versterken van natuur en of aanleg van (net)infrastructuur. Met het opstellen van de shortlistlocaties hebben we hier al zoveel mogelijk rekening mee gehouden.

Gemeente Molenlanden • Postbus 5 • 2970 AA Bleskensgraaf
www.molenlanden.nl • info@molenlanden.nl • 088 75 15 000

Extra uitleg bij de kosten

Het vaststellen van de shortlist en het plan van aanpak participatie waren reeds begroot als onderdeel van de werkzaamheden van RES Alblasserwaard in 2023 en 2024 en vragen geen aanvullende financiële inzet. Voor de verwachte aanvullende kosten voor het windproces in 2024 (denk aan projectleiding, participatie, communicatie, aanvullende inhoudelijke onderzoeken) zijn posten opgenomen in de RES-begroting voor 2024.

Communicatie

We brengen bij iedere belangrijke stap in de windverkenning een persbericht naar buiten. Ook ditmaal maken wij over uw besluit een persbericht. De pers wordt ook de mogelijkheid geboden tot een gesprek met de wethouders.

Vervolgstappen

Indien u positief besluit op de drie voorgelegde voorstellen, dan volgt in Q1 2024 een participatieproces rondom de shortlistlocaties, conform het plan van aanpak dat u op 28 november 2023 hebt vastgesteld.

Na een besluit tot vaststelling van definitieve (nieuwe) zoeklocaties voor windenergie in de raden, naar verwachting eind Q2 2024, zal de provincie, als bevoegd gezag voor windparken groter dan 5MW volgens de Elektriciteitswet, een eigen besluitvormingsproces bij Gedeputeerde en Provinciale Staten doorlopen, om de provinciale omgevingsverordening zodanig aan te passen dat de definitieve nieuwe zoeklocaties planologisch mogelijk worden gemaakt. Dit proces zal naar verwachting na Q2 2024 nog zo'n anderhalf jaar in beslag nemen, vanwege de noodzaak van het doorlopen van een milieueffectrapportage (plan-MER) en proceduretijden bij de provincie. Pas na provinciale besluitvorming kan sprake zijn van het daadwerkelijk vergunnen en vervolgens realiseren van nieuwe windparken. Gestreefd wordt om het provinciale plan-MER-onderzoek zo in te richten dat de gemeenten dezelfde plan-MER kunnen gebruiken voor hun vergunningverlening. De provincie hanteert bestuurlijk het standpunt dat Avelingen als windlocatie uit de verordening gehaald kan worden mits er voldoende alternatieve locaties zijn vastgesteld in de provinciale verordening om het windbod van RES Alblasserwaard te kunnen realiseren.

Op het provinciale besluitvormingsproces volgen dan de genoemde project-MER-procedures en het vergunningsproces voor eventuele windparken en de daadwerkelijke ontwikkeling en realisatie. De doelstelling van het Klimaatakkoord en RES Alblasserwaard is om in de planning te streven naar het behalen van het windbod voor dit gehele proces voor 2030.

Bijlagen:

1. Nadere omschrijving shortlistlocaties mogelijke zoekgebieden windenergie Alblasserwaard
2. Gebiedsbreed onderzoek Arcadis alternatieve windlocaties RES Alblasserwaard
3. Brief aan Gedeputeerde Staten met verzoek om appreciatie van shortlistlocaties windenergie
4. Brief van Gedeputeerde Staten over bereidheid opname shortlistlocaties windenergie Alblasserwaard in provinciaal omgevingsbeleid
5. Brief van Gedeputeerde Staten aan Provinciale Staten over opname potentiële windzoeklocaties in provinciale PlanMER en bestuursovereenkomst RES Alblasserwaard / Avelingen.

Gemeente Molenlanden • Postbus 5 • 2970 AA Bleskensgraaf
www.molenlanden.nl • info@molenlanden.nl • 088 75 15 000

Gemeente Molenlanden • Postbus 5 • 2970 AA Bleskensgraaf
www.molenlanden.nl • info@molenlanden.nl • 088 75 15 000

Raadsbesluit

Onderwerp	:	Shortlist zoeklocaties windenergie RES Alblasserwaard
Zaaknummer	:	1197782
Portefeuillehouder	:	Jan Lock

De raad van de gemeente Molenlanden:

Gelet op het bijbehorende raadsvoorstel;

Besluit:

1. De shortlist van mogelijke zoeklocaties voor windenergie binnen de RES Alblasserwaard vast te stellen;
2. Het college op te dragen om vanuit deze shortlist, na afronding van de bewonersparticipatie en eventuele verdiepende onderzoeken, in Q2 2024 een voorstel voor definitieve zoeklocaties voor windenergie aan de raad ter vaststelling voor te leggen.

Aldus besloten tijdens de openbare raadsvergadering van de gemeente Molenlanden, gehouden op 23 januari 2024.

de griffier,	de voorzitter,
Marjolein Teunissen	Theo Segers

Gemeente Molenlanden • Postbus 5 • 2970 AA Bleskensgraaf
www.molenlanden.nl • info@molenlanden.nl • 088 75 15 000